# Wat is een goede dood?

**Haio:** DOLI Erenik , KUL
**Promotor:** DE LEPELEIRE Jan , KUL
**Praktijkopleider:** CORNELIS Hans , VAN AUDENHOVE Guy

**Context:** Gedurende vele jaren is er over de dood geschreven en wat een goede dood is. Verschillende filosofen hebben hier het hoofd over gebroken en verschillende visie op na gehouden, gaande van het feit dat het lichaam de kerker van de ziel is, tot het voortbestaan na de dood. Maar tot op vandaag leven we nog steeds in een dood-fobische cultuur. De dood zit vaak in een taboe sfeer. Niemand praat hier graag over, maar iedereen gaat wel dood. De soort dood die mensen willen mag geen taboe zijn! We moeten dit bespreekbaar maken waardoor de stervende zijn laatste momenten in een betekenisvolle en comfortabele omstandigheden kan doorbrengen. Hij kan een goede dood ervaren. De sterfteproces is een proces die in een multidisciplinaire context plaats vindt met drie spelers. In de eerste plaats de stervende zelf, zijn omgeving en de arts. Dit proces is in hoofdzaak sterk individueel en cultureel bepaald door spirituele, culturele, individuele waarden en tradities. In verschillende culturen zal sterven een andere invulling krijgen. De relatie met de arts speelt een belangrijke rol in het genezingsproces, meer bepaald de empathische houding van de arts. Dit stelt de arts in staat om iemand te leren kennen, te begrijpen een aangepast te reageren. Kort samengevat is de essentie van zorg dat de medicus niet alles op alles zet om het einde zo lang mogelijk uit te stellen, maar juist om te proberen de onontkoombare overgang van leven naar de dood zo goed mogelijk te laten verlopen.

**Onderzoeksvraag:** In een verouderde samenleving waar meer en meer mensen sterven met chronische aandoeningen, wordt een goede levenseindezorg meer en meer belangrijk. 70% van de Vlamingen sterft aan een niet acute dood. Maar 'Wat is een goede dood?'. Ondanks de maatschappelijke discussie over euthanasie, is het antwoord hierop nog erg onduidelijk. Vraagstelling: 1. Wat zijn voor huisartsen de elementen van 'Een goede dood'? 2. In een recente publicatie worden 11-item(s) geïnventariseerd van het concept 'Een goede dood' van Meier et al. 3. In welke mate herkennen huisartsen deze elementen vanuit hun eigen persoonlijke perspectief?

**Methode:** Ik heb een poging gedaan om de resultaten uit Meier en Jeste's Meta-analyse om te zetten in 11-item(s) en sub-vragen om deze te bevragen bij de huisartsen. De antwoorden op deze vragen gebeurden in een Likertschaal. Vervolgens heb ik deze vragen via een elektronische vragenlijst verspreid onder de 120 huisartsen van Huisartsenpost N16. Op basis van de 51 responsen zijn we tot een conclusie gekomen hoe artsen een goede dood zien.

**Resultaten:** Corresponderende pagina - Thesis inhoud.

**Conclusie:** Een goed dood is het gevolg van natuurlijke oorzaken en gebeurd zo snel mogelijk en liefst bij volle bewust. We willen zoveel als mogelijk controle hebben over de behandelmodaliteiten, pijn en symptoomcontrole. In eerste plaats zetten we kwaliteit van leven en comfort centraal. Wat opvalt in het onderzoek is dat de stervende door spiritualiteit versterkt wordt in zijn zoektocht naar betekenis, maar hiermee niet terecht kan bij professionele hulpverlener. Voor artsen (in tegenstelling tot de patiënt) is het niet plaats van sterven die een belangrijke rol speelt, maar wel de condities en het omringd zijn door dierbaren.